

„როცა დადგება განკითხვის ჟამი, / გაწყვეტილ გზების, მეწამულ ბინდის, / შემოიტანენ უფალთან ჯამით / ჩემს სულს და ცრემლებს, / გულსა და სინდისს“. ლამის ოთხი ათეული წლის წინ, მანქანაზე ბეჭდვას რომ ვსწავლობდი სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტი, ეს კუპლეტი დამიბეჭდავს მასწავლებლისთვის საჩვენებელ პირველ ტექსტად. ახლანაჲ ვნახე – აქამდე შემომინახავს გაყვითლებული თაბახის ფურცელი. იქვე „ყინწვისი“ მიმიბეჭდავს გამოუცდელი და გაუბედავი თითები. გამიხარდა, ორივე ლექსი რომ აურჩევია „ოქროს ფონდში“ ჩასაწერად ბატონ თამაზს. ასე 15-16 წლის წინ კი ერთი ღია წერილით მივაღებე ჭილაძეებს. შაბათი იყო. შინ მარტო ბატონი თამაზი დამხვდა. ალბათ ორმოცი წუთი მაინც დაგყავი იქ. რას ვაკეთებდი? უფრო საინტერესოა, მასპინძელი რას აკეთებდა – ძმობის გაკვეთილს ატარებდა, ძმისთვის თავდადებისა და სიყვარულის გაკვეთილს. და კიდევ, ახლა რომ ვცდილობ ლიტერატურული პორტრეტის ესკიზი მაინც მოგხაზო, ამის

საშუალებას ის „სენსიტი“ მაძლევს, მაშინ რომ შედგა. ის მცირე დრო ამასაც ეყო თურმე. ვუყურებ აგერ წლების მერე ჩემს გულში აღბეჭდილ პორტრეტს, რომელზეც პოეტი ძალიან ჰგავს თავის ლექსებს – დრუბლებში თავშერგულებს, ჩოხა-ახალუხივით მოხდენილებს, ენძელებივით აწვდენილებს, იმათ ნატიფ სტრიქონებს, მჭვირვალ აზრებს, დაკრეფილ სიტყვებს...

და დანანებით ვფიქრობ: ზღვასავით დრო გასულა.

თუმცა მერე რა! მოლოცვის, დალოცვისა და ლოცვის დრო მოსულა.¹ იხარეთ, ბატონო თამაზ!

მრავალჟამიერ!

მამა აღაძრ

თამაზ ჭილაძის ლექსები მომავალი წიგნიდან

„ბორანი“

ეშველება და ინათებს მალე...
ჭალარავდება ელამი მთვარე...
ვიღაც იძახის თუ შევლას ითხოვს,
ხმა კი არ ისმის, ანათებს თითქოს,
როგორც ვარსკვლავი, ცას მოწყვეტილი
და უძილობის თვალღია სიზმრებს
უზით შუქურას მრავალწერტილი...

დიდი ხნის წინათ ნანახ სიზმარს ვიხსენებ ხშირად,
თუ თავს მახსენებს, ელვასავით გამივლის ხოლმე,
უსიამოვნო თანამგზავრად მექცა თანდათან,
რომელსაც ცდილობ დაემყო. მაგრამ ამოდ.

¹ წინამდებარე აღმანახში ვბეჭდავთ ემზარ კვიტიაშვილის წერილს თამაზ ჭილაძეზე სათაურით „ბედნიერი ბილეთი“ (იხ. გვ. 196).

დღემდე ვერაფრით ვერ ავხსენი ჩემი სიზმარი -
აღისფერ ღრუბელს, ვით ომის დროს გაძეპვილ ვაგონს
უცხო მხარეში გადაჰქონდა მთელი ქვეყანა,
მე კი მივდეგდი,
მივდეგდი და
ვეწეოდი,
მარტო ვრჩებოდი ისევ ამ ჩემ სიმარტოვეში...

* * *

ვინახავ პრადის ტრამვაის ბილეთს,
ვით სიჭაბუკის ხსოვნას და იმედს -
თუმცა ცხოვრება უკვე მიმქრალა -
მწამს უსათუოდ ვნახავ იმ ქალაქს,
სადაც პირველად მივხვდი და ვიგრძენ -
არაფერია მანძილის სიგრძე,
ამ სამყაროში ყველგან შინა ხარ,
გულის სიღრმეში თუკი ინახავ
შენი ცის ნამცეცხს, როგორც ავგაროზს,
რომელიც გიღებს ფიქრის გალიას,
არ შეიძლება ფრენამ დაგლალოს.
თუ ფრთები მისი ნაჩუქარია!..

* * *

პორტში გრძელი გზით დაქანცულ ხომალდს
თითქოს ეპოვნოს ბინა ნაძებნი...
ახლა კი სული მოითქვას, დროა...
და, ქალებივით, შიშვლდებიან თითქოს ანძები...

* * *

შენ ხარ ამ ქვეყნად და ერთადერთი
შენით სულდგმულობს ჩემი იმედი,
რომ ახლა მაინც სიმართლეს მეტყვი -
მრჩება თუ არა ქვეყნად მცირედი
შვება ვინმესთვის, ან თუნდაც ხსოვნა,
არ გამაყოლო დარდი ფარული,
გთხოვ, შემისრულო ეს ბოლო თხოვნა -
იქნება მითხრა, ეგ სათნოება
სიკეთე იყო, თუ სიყვარული?..

* * *

ვიღაცა კლავიშს აწვალებს მწარედ,
მე შენზე ფიქრი მტანჯავს ჩვეული,
რა საშინელი ქარია გარეთ,
ნეტავ, რას ითხოვს ჩემგან წყეული?

რა მახადია წუთების მეტი,
დრო, ერთ სანთელსაც რომ არ ეყოფა,

იქნებ ჰგონია, რომ უარს ვეტყვი,
გავუნაწილებ, როგორც მეგობარს...

* * *

(ფრაგმენტი დაუწერელი პოემიდან)

მე არ ვიცოდი გზების არჩევა,
ერთი გზა მქონდა შენსკენ სავალი,
ვგრძნობდი - არ იყო ეს გადარჩენა,
ნიშნავდა მხოლოდ ძებნას სამარის.

მომაქროლებდა ხალისი ბავშვის
და მეც ბავშვივით ვიყავ თამამი
და განთიადის ალისფერ ქარში
ვყოიდი, როგორც სარზე - მამალი.

თუმცა ყველასთვის მეტისმეტია,
რაც ყელში ტანჯვით ამომეტია,
ჩემ ამბავს სხვები მაინც ვეტყვიან,
სხვისთვის ხომ ცრემლი წვიმის წვეთია!

გამოვიარე გზა ეკლიანი,
გამოვალწიე მზეში ჩეროდან,
გულს მიხეთქავდა მტრობა კი არა,
შენ რომ არ გწამდა, რაც მე მჯეროდა.

ბოლოს მოვედი...იქნებ მოგესმა
შენ ბავშვურ ძილში შუბის ჯახანი
და გაგელვიდა, ალბათ, როდესაც
მე უკვე მკვლარი ვიყავ რახანი...

* * *

დარჩენილნი ვართ თოვაში ორნი
და ქუჩას ლურჯად ანათებს ქარი,
შორიდან წყნარი ხმა ისმის, მგონი -
სამოთხის კედელს გაუჩნდა ბზარი.

არ მჯერა ცხადის და როგორც გიჟი,
შენით,
შენ გამო
და შენთვის ვმღერი
და თანაც გული მისკდება შიშით -
არ გაქრეს უცებ ეს ყველაფერი...